

מִים רַבִּים

שְׁעוּרִים שְׁנָאֲמְרוּ
עַל יְדֵי מוֹרְנוּ רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א

גְּלוּן ו'
חודש תמוז
תשפ"ו

הוקלטו והושמעו לנשי אנשי שלומינו לחיזוק הבית היהודי

שיעור פרשת קרח פ"ה **3**

שו"ת ממכתבים מבית פייגא **13**

שיעור לפרשת קרח תשפ"ה

יכלה שבעלה לא יגיע לאסיפה שמתאספים נגד משה רבינו, בהתחלה הוא הגיע הביתה כולו רותח מזעם איך משה ואהרן לקחו הכל לעצמם וכו', ואשתו שאלה אותו: בעלי היקר תגיד לי מה הדבר הזה קשור אליך, אם קרח הרבי אתה התלמיד, ואם משה הרבי אתה התלמיד, מה אתה זועם כל כך, וכשראתה שבעלה עסוק מדי במחלוקת, היא נתנה לו לאכול ולשתות, עד שנרדם, והיא התיישבה בדלת בצורה לא צנועה, וכשאנשי קרח באו וראו אותה כך, הם ברחו משם, כי הם היו אנשים חסידים חשובים, ועד שהתעורר און בן פלת הוא בכה שפספס את האסיפה, כדברי חז"ל 'און' לשון בכיה, ו'בן פלת' שנעשה לו פלאות.

אשת קרח הסיתה אותו

הקב"ה אמר למשה רבינו לטהר את כל הלויים, לגלח את כל שערם ולהטבילים ולהרים אותם אל ד', וכשבא קרח לביתו בלי

כל הכח ביד האשה לטוב ולרע

חסדי השם שזוכים להתאסף שוב, כמה אנו צריכים להודות להקב"ה על זה שאנו זוכים לדעת מרבינו הקדוש, שזוכים לשבת ולשהות אצל רבינו הקדוש ותלמידיו, פרשתינו פרשת קרח היא פרשה נוראה וקצת מפחידה, קרח היה אדם גדול מאוד, והגיע למקום נורא ושפל עד למאוד, עד שחלק על משה רבינו והלך נגד הקב"ה ובסוף האדמה פצתה את פיה ונבלע קרח עם בניו וכל משפחתו ונכסיו, פחד פחדים, במדרש מבואר שכל מי שלוה מקרח איזה עט או מסרק הכל נבלע באדמה, **איך קרח הגיע לכל הדבר הנורא הזה, הכל נעשה על ידי אשתו, היא הסיתה אותו נגד משה רבינו, ואילו און בן פלת אף שבתחילה היה עם קרח אבל בסוף לא כתוב את שמו בתורה, ואמרו חז"ל שאשתו הצילתו, און בן פלת גם היה מעדת קרח אבל אשתו עשתה בחכמה כל מה שרק**

אבל במחלוקת מענישים אף תינוקות ממש, כפי שהיו בעדת קורח שכולם נבלעו באדמה אף תינוקות ממש, נשים יקרות אתן צריכות להפעיל חכמה רבה בבית שלא יהיה בבית מחלוקת נגד שום אחד מישראל, ובפרט **חייבים להיזהר שלא יהיה בבית שום מחלוקת ודיבור רע נגד הצדיק, נגד רבינו הקדוש ותלמידיו שמוסרים את נפשם עבורינו, שיהיה לנו חיים טובים ומתוקים, המלמדים אותנו לדבר עם ד', ומביאים לנו עצות טובות כל הזמן, ונותנים לנו שלום בית, וצריך לדעת מראש לא להיכנס לדבר זה, כי אם תמיד כשפלונית מתקשרת היא מבבלת את הראש עם קושיות וטענות, אז לא עונים לה לטלפון, עונים רק לדברים טובים, עונים רק לחברות שנותנות חיזוק ולא לאלו שעושים ליצנות מצדיקים.**

להתרחק ממחלוקת בין בני משפחה והורים

כמו כן יש להיזהר שלא יהיה לכם חלק עם מחלוקת בתוך המשפחה, ואם אחד האחים או האחיות משגעים אתכם על מחלוקת נגד ההורים ח"ו, ושחייבים ללכת הערב לאסיפה

שערות שאלה אותו אשתו, למה אתה נראה ככה, מי עשה לך את זה, ענה קרח משה רבינו עשה לי את זה, ולא רק זה, אלא משה רבינו הרים אותי ונענע אותי כמו לולב, **משה רבינו עשה כן כי כך היה ציווי ד', אבל כשהיא שמעה את הדיבורים של בעלה היא הסיתה אותו נגד משה רבינו, עד שהגיע לאן שהגיע, לדיוטא התחתונה ממש.**

להתרחק ממחלוקת ובפרט נגד צדיקים

נשים צדקניות ויקרות, אני מרגיש זכות גדולה שמקליטים אותי כעת ותוכלו אח"כ לשמוע את הדיבורים האלו וכך יש לי חלק בחיזוק בתי ישראל, **אני רוצה שתזכרו תמיד, שהכל תלוי בכן, אני רוצה שתקבלו מכאן חיזוק שכל הבית בידכם, ותיזהרו שלא יהיה ח"ו בביתכם שום חלק במחלוקת, כי חז"ל אומרים, שבית דין של מטה קודם שמענישים מישהו, בודקים לו בתעודת לידה, אם הוא עוד לא בן שלשה עשר אי אפשר להענישו, גם אם חילל שבת וכדומה, ואצל ילדה עד גיל שתים עשרה לא מענישים, ובבית דין של מעלה אין מענישים עד גיל עשרים,**

אנחנו חייבים להיזהר להתרחק ממחלוקת ולכבד את החמות בכל הכבוד הראוי לה.

להתרחק ממחלוקת נגד הבעל

ומי מדבר כשענין המחלוקת נכנס לתוך הבית עצמו, כמה שאנחנו חייבים להתרחק מזה, שלא יהיה ח"ו מחלוקת עם הבעל, ואם מישהו מסית אותך נגד בעלך, תדעי שזה הס"מ בעצמו, ואם שמעת דרשה כל כך חריפה נגד כלים שונים ומשונים, זה נכון כל מילה, אבל תפרקי את הבית בגלל זה ואל תעשי איתו מחלוקת ח"ו על דבר זה, ואל תעירי לו על זה כל הזמן, כי זה לא יביא לפתרון, אדרבה, תכיני לו אוכל טוב ותביאי לו לשתות, כי אם אין לך שכל את סתם תאכלי את הלב ואת המעיים, **תדעו לכם שיש סוד בעולם שעם הסוד הזה אפשר לחיות חיי גן עדן כאן בעולם הזה, והסוד הוא באימרה 'אף אחד לא חייב לי כלום', כשהאדם משנן לעצמו את האימרה הזאת שוב ושוב, הוא מקבל אויר לנשימה, אף שבעלי לא הסתכל עלי, ואף שאני הכנתי לו ארוחת ערב, והכנתי את הכל וכו' וכו', והוא עוד קנה לעצמו טלפון וכו', ואיך יכול להיות**

נגד ההורים, תגידו כן כן כן, ותורידו את הטלפון ותלכו לישון, ובבוקר תמצאו תירוץ למה בסוף לא הצלחתם להגיע, **חס ושלום לבוא לאסיפה שמדברים נגד ההורים, אבא ואמא הם הדברים הקדושים ביותר, כשהאנשים מתבגרים מתחילים לקבל מצפון למה לא עשו מספיק לאבא ולאמא, למה לא עזרו להם יותר, ולכן אני מבקש כעת לצעירים, תעברו קצת אל ההורים שלכם, תעזרו להם, זו מתנה גדולה מאוד שיכולים לעזור להורים, אני מקבל מכתבים מאנשים מבוגרים שכותבים לי, שהם לא חסידי ברסלב, אבל מאז שהילדים שלהם התקרבו להיכל הקודש הם מכבדים את ההורים כמו שמכבדים מלך ומלכה, אין להתווכח עם אמא, מקשיבים לכל מה שיש לה להגיד, ועוזרים לה ומחייכים לה, והולכים איתה לאירועים, הולכים איתה לרופא או לכל מקום שהיא צריכה, ח"ו לעשות מחלוקת עם הורים, ואותו דבר זה עם חמות, חז"ל כבר גילו לנו שבדרך כלל כלה וחמותה לא מסתדרות יחד, עד כדי כך שאף שיש עדויות שאשה כשרה, בכל זאת כלה וחמותה פסולים לעדות, בכל זאת**

כל הרע מהבית בחכמה גדולה, בן אדם יכול לאכול את הלב וללכת למטפלים וכולם יתנו לו את הצדק, ולהגיד שהבעל לא צודק, אבל אפשר לחיות חיים טובים אם משננים ואומרים 'אף אחד לא חייב לי כלום'.

אף אחד לא חייב לי כלום

היה לי לאחרונה דבר מפחיד, כשאשה שלחה לי מכתב שבעלה לא מגיע הביתה, ואני לא מדבר על זה שהוא מאחר בכמה דקות או בכמה שעות, רק פשוטו כמשמעו הוא לא מגיע הביתה לילות שלמים, והתחלתי להגיד שצריכים להבין שאי אפשר לפרק ככה את הבית, כי יש כאן כמה ילדים, וחייבים להמשיך בכל הכח, והיא כתבה מכתב שהיא לא יכולה ככה, איך היא יכולה ללכת לישון לבד בכל לילה, אמרתי לה שהיא צריכה לחשוב כאילו שהיא כבר גרושה ולכן אף אחד לא מגיע הביתה, כי אי אפשר לאכול את הלב כל הלילה, אבל בשקט בשקט בוכים להקב"ה: **רבש"ע תעזור לי שהסיפור יסתיים טוב, שבעלי יתחיל לחזור בלילה.** אבל אי אפשר לחיות כל הזמן עם מחשבות רעות, למה בעלי

שהוא לא הקשיב לשיעור בליל שישי שראש הישיבה אומר שלא להחזיק כלים כאלו, אפשר ככה לשבת ולבכות כל היום, אבל אפשר לדעת שאף אחד לא חייב לי כלום ולהתפלל על זה הרבה וד' יעזור שהכל יסתדר על נכון והבית יהיה בית של יראת שמים, אני יודע מסוד זה לעצמי, כשאני רואה עוולה אצל מישהו אני יודע שזו הבעיה שלי, למה אני רואה בכלל עוולה אצל אחרים, כמובן שלתלמידים שלי אני חייב להעיר, אבל כשאני מסתובב בין אנשים אני לא רואה מישהו יותר חשוב ופחות חשוב, וכל הדרשות נעשו בעבורי.

חכמת אשת און בן פלת

און בן פלת ניצל מהמחלוקת רק כי היה לו אשה חכמה, היא היתה יכולה להגיד לו: אתה הולך עם קרח לכן אני לא מכינה לך ארוחת ערב, אתה נמצא בקבוצת וואטסאפ עם דתן ואבירים ומתלוצצים על משה רבינו, לכן אני לא הולכת להיות מוכנה לכלום, **אבל היא לא אמרה כך, היא היתה חכמה ביותר, היא הכינה לו ארוחות טובות ביותר, והתנהגה בבית כדרך כל האדם, וכך גירשה את**

כולם מתים, כמו ילד קטן שבוכה כשאביו קושר אותו בכסא בטיחות ברכב, הרי האבא עושה לו מה שהכי טוב בשבילו ולמען בטיחותו אבל הוא בוכה, וכמו שילד קטן בוכה שאמו לא נותנת לו גלידה והיא אומרת לו שיאכל קודם ארוחה בשרית טובה ואחרי זה יקבל ממתק, כפי שהורים בריאים צריכים להתנהג, אבל הילד לא מבין שההורים רוצים רק את הטובה שלו, והוא בוכה, ככה התנהגו המרגלים הם בכו כשהקב"ה עשה להם רק מה שטוב בעבורם, **לפעמים הקב"ה נותן לאדם איזה נסיון וזה נראה לאדם כמו צרה, אבל אנחנו חייבים להאמין באמונה שלימה שהקב"ה אינו עושה רע, וכל מה שעושה לאדם זה רק טובה שלימה עבורו.**

הכל לטובה

אותו דבר זה לגבי הלכות, כי אנשים כשרים מתנהגים לפי ההלכה, וכל דבר שואלים את הרב כדת מה לעשות, ואם הדיין אוסר, אף שזה מאוד מאוד קשה, **צריך לזכור שזה בוודאי לטובה, הקב"ה עושה רק טוב, ואם הקב"ה נתן עוד נשימה לנשום, אומרים תודה על**

לא מגיע הביתה, אני צודקת, הוא איש רע וכו', ככה רק מחריבים את הבית ורק אוכלים את הלב ואת הבריאות, וכשחושבים ש'אף אחד לא חייב לי כלום', וחושבים שלכל הפחות הבעל מביא קצת פרנסה, בעזרת השם עם תפילות הוא יחזור הביתה כדרך כל האדם.

הקב"ה לא חייב לי כלום

אותו דבר זה בנוגע להקב"ה, לפעמים האדם מתמלא בטענות כביכול, למה אין לי את זה ואת זה, הרי כבר ביקשתי כל כך הרבה, ולמה יש לי את הצרה הזאת והזאת הרי כבר התפללתי כל כך הרבה להיושע, ולמה רק לפלוני יש שפע ולפלוני יש בעל טוב, **אבל הוא גם יכול להגיד 'אף אחד לא חייב לי כלום', ולהיות שמח במה שיש, ואז מתחילים לשים לב כמה טוב וכמה שפע הקב"ה נותן, רציתי לדבר מענין זה שבוע שעבר, שזה היה כל חטא המרגלים, שרק התלוננו כל הזמן ובכו כל הזמן, הרי הקב"ה עשה להם נסים גדולים, הוא העסיק את הכנעניים בלוויות כדי שלא ישימו לב למרגלים, ובמקום לראות כאן את חסדי השם, הם בכו שבארץ ישראל**

זה, אני ראיתי לאחרונה מכתב של מוהרא"ש מענין זה וכל כך נבהלתי מזה, מוהרא"ש כותב שם: אני חושב שהסיבה שאשתי חלתה במחלה הידועה, זה בגלל שלא דיברתי מספיק לתלמידים שלי ממידת הצניעות, עכ"ד. ואני חושב לעצמי הרי מוהרא"ש דיבר מזה יום ולילה ואעפ"כ חשש לזה, החת"ס זי"ע חלה בתקופתו האחרונה במחלה על אות ברית קודש, והוא כותב שהוא עשה דין חשבון ובדק וראה שלא פגם מעולם, אבל נחלה כי לא דיבר עם תלמידיו מספיק מענין זה, שיש להיזהר לא לפגום.

ולכן אני מתחנן אליכם, שתלכו בצניעות, אנשי שלומינו היקרים ששייכים למקום קדוש כזה, אנא תלכו בבגדים עדינים, אין ללכת בחצאית קצרה ובגדים צרים או מרעישים, וכן אני רוצה שתדעו שאסור ללכת עם מכנסיים בשום אופן אף כשעושים התעלמות, אין שום היתר לזה, אני לא רוצה להפחיד אתכם, ולא רוצה לדבר מעונשים, אני רוצה לדבר מהשכר הטוב שיהיה לכם כשתלכו בצניעות, יהיו לכם ילדים טובים, תשימו שרשרת בצוואר ותראו בעצמכם אם אתם לבושים בצניעות, אם

הנשימה, ואם מצליחים ללכת עוד פסיעה, מודים להקב"ה על הפסיעה, מוהרא"ש היה אומר לנו ללכת לעשות ביקור חולים, חוץ מעצם המצווה, רואים את החסדים שהקב"ה עושה איתנו בכל עת וזמן, רואים כמה אחרים סובלים ואז מבינים כמה הקב"ה שומר עלינו, צריך כל הזמן לשנן לעצמינו 'אף אחד לא חייב לי כלום', וכל מה שיש לי וכל מה שאני מקבל, הכל זה בונוס, ואם הבעל הגיע הביתה יום אחד, הכל רווח, ולאט לאט כשהאדם מתבונן בחסדים הוא יקבל עוד ועוד חסדים.

חיזוק בצניעות

אני רוצה לחזק את ענין הצניעות, אמהות יקרות, אתן בוודאי רוצות ילדים טובים, אבל צריך לעשות משהו לילדים טובים, **רבינו אומר בספר המידות 'צניעות שבאשה מזכה לה לבנים הגונים', ומי שמרגישה שהיא עדיין לא במדריגה זו, והיא עדיין לא ממש רוצה להתלבש בצניעות גמורה, יש לה את העצה של רבינו, להתבודד ולהתפלל: רבש"ע תעזור לי שארצה להיות בצניעות.** אני מרגיש שאני לא מדבר מספיק מנושא

כינס רב העיר אוהעל סבא של חמי את כל בני העיר ואמר להם: **כל אשה שגילחה שערות ראשה בוודאי תינצל ותשאר לחיות, וכן כל מי שתגלח היום את שערותיה תינצל**, באותה לילה באו נשים רבות לבית זקינתי הרבנית שתגלח להם את שערותיה, וכל אלו ניצלו באופן פלאי, וכל אלו שלא גילחו, הרי אף הן בין כה נתגלחו, כי למחרתו באו הנאצים וגילחו לכולם את השערות הן אנשים והן נשים, אבל כיון שלא גילחו יום קודם לכן למען השי"ת, לא ניצלו, וכן היה אומר מוהרא"ש על אלו של"ע חולים במחלה הנוראה והשערות נופלים מריבוי הטיפולים, אם היו מגלחין קודם לכן למען השי"ת היו חוסכים את הטיפולים, **אי אפשר בכלל להשיג מה אשה יכולה לפעול כשמורידה את שערות ראשה, היא יכולה לפעול ישועות גדולות, והיא יכולה לזכות לבנים צדיקים, והיא מגרשת בזה את הקליפות ומשרה קדושה בבית**, עד כדי כך שמוהרא"ש כותב באחד המכתבים שעדיף ללבוש פאה נכרית אם על ידי זה יגלחו את השערות, וכידוע מהרה"ק מסאטמאר זי"ע שמעולם לא

השרשרת על הגוף ולא על הבגד אין כאן צניעות, אני הרבה פעמים כבר חשבתי להפסיק לקבל קהל כשהאברכים באים עם בני זוגם ולא באים בצניעות, ואני ממש מתבייש, הרי אתם תלמידי בית פיגא, איך אפשר להיכנס אצלי לחדר בצורה כזאת, זה ממש קורע את לבי, הרי השקעתי את נשמתי להעמיד את המשפחות האלו, עם חתיכת בד קטנה אפשר לחסוך המון עגמת נפש, אני לא רוצה לשבור אף אחד, אני רוצה לחזק אתכם.

סגולות הורדת השיער

ובוודאי אלו שמורידים את שער ראשם יזכו לבנים טובים, אספר לכם מעשה נורא ששמעתי מסבתא שלי ע"ה שהיתה גרה באוהעל, בעיירה אוהעל היתה מחלוקת על הרבנות בעיר, סבא של אמא שלי, וסבא של חמי חלקו על הרבנות בעיר, ועשו בחירות, וסבא של חמי הגה"ק ה'בנין דוד' זצ"ל ניצח בבחירות, וכשהתארסתי אמרה לי סבתא שלי שמשיח כבר יכול להגיע אם עשינו שלום... וכשהצורר הנורא ימ"ש הגיע להונגריה, באלו הימים של ימי חודש סיוון, ולקח את האנשים למחנות ההשמדה,

'הצילו, הורגים את בני', וכל אנשי הרחוב התאספו, ולא היה ברירה לאבי הכלה אלא להביא לו גט פיטורין, ור' נתן כותב במכתבו לבנו, 'מזל טוב על הגט ובעזרת השם תמצא שידוך טוב בקרוב, כי רק כך תוכל להיות כיהודי ירא שמים'. **ומה תעשה אשה שקשה לה מאוד להיות בבית כראוי, יש לה עצה, להתבודד ולבקש מהקב"ה שתזכה לזה.**

מרשמים של תפילה

פלא גדול הוא לי, למה כשהולכים לרופא והוא כותב מרשם, כולם מציינים ועושים בדיוק מה שכתוב שם, ואילו כשאני כותב מרשם הרבה יותר חשוב לא מציינים, כי היו אצלי בני זוג שהיה קשה מאוד להם חיי הנישואין, וכתבתי להם מרשם, תפילה יפה מאוד, שיש להתפלל בכל יום ויום, ואמרתיהם שיראו בעצמם איך אחרי תקופה קצרה הבעיה נעלמה כליל, ולאחר זמן שאלתי אם עדיין מתפללים את התפילה, ואמרו לי שמזמן כבר לא מתפללים את התפילה, ואני לא מבין למה המרשם הזה פחות שווה מהמרשם של רופא בשר ודם, הרי אין משהו יותר גדול מתפילה, תפילה חזקה יותר מכל

אמר בדרשות רבים שלא ללכת עם פאה נכרית, אף שבוודאי דעתו היתה שלא ללכת כלל עם פאה, ואילו על השערות בכה מאין הפוגות בדרשותיו שירחמו על עצמם ויגלחו את כל השערות ויקריבו זאת למען השי"ת ויקרבו את הגאולה.

כח התפילה

ואם אשה מרגישה שהיא עדיין לא אווזת בזה, וקשה לה להוריד שער ראשה, **הרי יש לנו עצה לזה, כי קיבלנו מתנה מרבינו את העצה של התבודדות, לבקש מהשי"ת שנוכל לעשות מה שנכון לעשות, התבודדות היא עצה לכל דבר ודבר, אם ח"ו עברו ילדות קשה או שנפגעו בילדות, ולכן חיי הנישואין קשים מאוד, יש על זה עצה, לבקש מהשי"ת, להרה"ק ר' נתן היה בן צדיק, בשם ר' יצחק, ואחרי שהתחתן כתב מכתבים לאביו שאשתו אינו רוצה לנהל בית כדרך כל האדם, בתחילה כתב לו אביו שיהיה עם סבלנות, אבל אחרי תקופה ארוכה הגיע אביו לעירו, ודיבר עם אבי הכלה, ואבי הכלה לא רצה להפסיד חתן חשוב כזה, ולא הסכים שיתגרשו, ור' נתן פתח את החלון וצעק**

ובכה שרוצה להתחיל את החיים מחדש ורוצה לשוב בתשובה.

להתפלל בהדלקת הנרות

ובוודאי שהתפילות מועילות קודם לכן, ועלינו ההורים מוטל חוב להתפלל על ילדינו שלא ירדו מהדרך, ושכל בניו של הקב"ה יחזרו אליו בתשובה שלימה, כשאשה עומדת ליד הנרות ומתפללת, היא צריכה להתפלל על כל בניו של מקום, אל תקחו את הדלקת הנרות כדבר כשה קשה ותתיאשו מראש, כי לא חייבים לעמוד זמן רב ליד הנרות, עומדים זמן קצר ומקדישים את הזמן לתפילה ובקשה מעומק הלב על הילדים ועל ילדיו של מקום, אני מדבר על הנשים הצעירות שצריכות להיות עם הילדים הקטנים, כשהילדים גדלים והמשפחה מתרבה ב"ה צריכים להתפלל יותר, אמא שלי עומדת שעה ארוכה ביותר כי יש לה ב"ה נכדים מרובים, והיא מונה שמו של כל אחד ואחד, ואת כל ההצטרפויות של כל ילד, גם אצלי בבית ב"ה נהיה יותר ויותר ארוך זמן הדלקת הנרות, וב"ה אצלי בבית מתפללים גם על בני הקהילה שצריכים שידוכים וילדים ושאר ישועות,

דבר שבעולם, ומי שיתפלל על זה בכל יום בוודאי יתרפא.

נחת מהילדים על ידי תפילה

זה נכון שצריך הרבה חיזוק על תפילה, כי אף שאנו יודעים את הסוד של תפילה, צריך כל הזמן להתחזק בזה, וגם להתחזק על מה להתפלל, שיתפללו כראוי ולא להתפלל תפילות לא ראויות, לר' נתן היה חבר טוב בשם ר' נפתלי, הוא היה אחד מהעדים שרבינו העמיד על ה'תיקון הכללי, ולר' נפתלי היה בן שירד ל"ע מדרך היהדות, ור' נפתלי הלך לציון של רבינו להתפלל בכל יום שבנו ילך מהעולם, ואכן אחרי תקופה נפטר בנו, ור' נתן שמע מזה ואמר לר' נפתלי, 'למה לא ביקשת מרבינו שבנך יזכה לתשובה שלימה, הרי בוודאי היית פועל זאת בתפילה'. מוהרא"ש סיפר שהכיר אחד מחסידי ברסלב שבנו ירד מהדרך בעת הקמת המדינה, ונכנס לצבא השמד של הערב רב, והלך האב וישב בקברו של התנא האלוקי ר' שמעון בר יוחאי שנה שלימה, והתפלל כל יום על בנו שיחזור בתשובה שלימה, ואחרי תקופה ארוכה הגיע בנו וחזר לאביו

...

...

אצל בעלי, וכשצריך מוסיפים
עוד: ושיבוא מוקדם הביתה,
ושיעזוב את הטלפון שלו ואת
המשקאות החריפות, ושאמשיך
לכבד אותו אף על פי כן.

אבל כשאשה צעירה עומדת
ליד הנרות היא צריכה לבקש:
רבש"ע תעזור לי עם הילדים,
תעזור לי שארצה את הצניעות,
תעזור לי שלא יפריע לי כלום

שאלות ותשובות ממכתבים

שנשלחו מבית פיגא

של דרך ארץ שקדמה לתורה, להקדים שלום לכל אחד ואחד, להגיד בוקר טוב זה לא אומר שמדברים עם איש זה, כל עוד שלא מוסיפים מילה נוספת והולכים מיד, כי צריך להגיד שלום לכל אחד, וצריך להגיד תודה רבה לכל אחד, כשהולכים למכולת ויש שם העובד שעוזר ומכניס את הדברים לשקיות, אומרים אחרי זה 'תודה רבה', לא משנה אם זה יהודי או להבדיל גוי, זו מידה טובה לומר תודה רבה על כל טובה שעושים לך, אם נסעת עם מונית לפני שיוצאים מהרכב אומרים תודה רבה, ולא משנה מי הנהג, דרך ארץ קדמה לתורה, כשיוצאים מבית הספר בכל יום אומרים למורה יום טוב ותודה רבה, לא משנה מי המורה, ולא משנה אם במבחן קיבלו מאה אחוז או עשר אחוז.

• אבל כמובן שלא להסתכל בפניו

ש. יש לי קצת זמן, מה עדיף לעשות בזמן זה, האם להגיד תהלים, או לקחת את 'רשימת התפילות', ולהתבודד ולהתפלל על זה?

• ת. זו שאלה טובה, כי שני הדברים האלו קדושים ביותר, ולכן כדאי להגיד תהלים, ובתוך התהלים אפשר לקלוע מילים של התבודדות, למשל: שיר המעלות לדוד, תעזור לי שיהיו לי ילדים טובים... רעש גדול יש בשמים כשיהודי מכניס לתוך התהלים את תפילותיו הפרטיות.

ש. מה לעשות כשנהג האוטובוס הוא גבר, והוא אומר לכולם בוקר טוב, האם זה נכון לענות לו בחזרה או לא?

• ת. התשובה היא שלא רק אם הנהג אומר בוקר טוב צריך לענות לו, אלא צריך לכתחילה להגיד לו בוקר טוב כמובן עם העיניים למטה, זו מידה אנושית

משפחות, ויש שם המון אשפה, ויש גוי שמטפל בזה, בכל בוקר אני אומר לו בוקר טוב ותודה רבה, זה נכון שמשלמים לו על זה, אבל זו מידה של יהודים, לדרוש בשלום כל אדם ולהודות לו.

• הלוואי שתתרגלו לעשות ככה עם כל אחד, אם אתם רואים את המזכירה של בית הספר, או כל מי שעובד בבית ספר, תגידו להם יפה בוקר טוב ותודה רבה.

• אני ביקשתי מהנהלת בית הספר שלא יעבוד כאן גוי לנקיון בית הספר כדי שלא יבואו לידי מכשול, אבל אם היה גוי שהיה מנקה, גם היו צריכים להודות לו על כך.

ש. אם אני באמצע לסדר את הכביסה בבית ואני שומע שאבא שלי נכנס, האם אני צריך לעזוב את הכביסה וללכת להגיד לו ערב טוב?

• **ת.** אני לא יכול להגיד אם על פי ההלכה חייבים לעצור את הכל וללכת לאבא, אבל בוודאי שלפי הלכות דרך ארץ חייבים, אבא שלך חזר מיום עבודה, ניגשים מיד לאבא ואומרים לו: ערב טוב, אבא, אני בדיוק באמצע כביסה, אולי אתה רוצה משהו לשתות או לאכול, וזו מידה נפלאה.

של איש זר, עם העיניים למטה אומרים בוקר טוב ותודה רבה ומסתלקים.

• היה פעם יהודי שעבד במפעל ענק, מפעל של אלפי עובדים, ושם היו מקררים ענקיים בגודל של בתים, והיהודי בטעות נתקע בתוך מקרר ענק, והוא דפק ואף אחד לא שמע אותו, ואם היה נשאר שם עד למחרת בבוקר הוא היה בוודאי קופא למוות, הוא התחיל לבכות להקב"ה והמשיך לצפות לישועה כמה שעות, ואחרי כמה שעות כשכולם כבר עזבו את המפעל פתחו לו את המקרר והוציאו אותו, כי השומר בחוץ ששומר על כל המפעל אמר לאנשים, שהיהודי הזה לא אמר לו 'לילה טוב תודה רבה', בבוקר היהודי אמר לו בוקר טוב ותודה רבה, אבל בלילה הוא לא אמר לו, וכשהיו צריכים לנעול את המפעל, צעק השומר שהיהודי נשאר איפשהו תקוע, לא יכול להיות שהיהודי יצא ולא יגיד לו לילה טוב ותודה רבה, והלכו וחיפשו כמה שעות עד שמצאו אותו בתוך המקרר, וכך חייו ניצלו, על ידי שהוא אמר יפה כל יום בוקר טוב ותודה רבה.

• אני גר בבנין שגרים שם שלושים

הקדושים ביותר שיש לנו.

ש. אני מרגישה לפעמים שאני ממצמצת יותר מדי עם העיניים, מה עלי לעשות?

ת. הרבה פעמים זה מגיע מעייפות, אצלי זה קורה כשאני לא יושן את מעט השעות שאני רגיל לישון... כמו אתמול שרציתי ללכת לישון בעשר בלילה, אבל אז הגיעו אלי שני אנשים כדי להשכין שלום ביניהם וישבתי איתם עד לפנות בוקר...

• ולכן כשזה קורה צריך ללכת לישון, ועצה נוספת היא להיות בשמחה, על ידי השמחה הכל נעלם.

ש. האם מותר לשתות באמצע התפילה, במקום שמותר לדבר, כגון לפני ברוך שאמר?

ת. לא אגיד לכם שאסור לשתות, כי לפי ההלכה מותר, אבל בוודאי שזה לא מתאים, כשיהודי עומד ומתפלל לפני ד' זה לא מתאים שישתה באמצע, אם יהודי מקבל אפשרות להיפגש עם הנשיא טראמפ, האם הוא יעז לשתות באמצע הפגישה, הוא בוודאי יעמוד בדרך ארץ. וקל וחומר כשהאדם עומד לפני מלך מלכי המלכים

ש. אם אני רואה מהחלון שאבא שלי מגיע הביתה, ואני עומדת עכשיו, האם להתיישב כדי שאוכל לעמוד כשאבא שלי נכנס?

• **ת.** אין חובה להתיישב, אבל אם תתיישבו ותעמדו כשהאבא נכנס אתם תרוויחו מצווה, ויש לי ראייה לזה מהגמרא, כי חז"ל מספרים שר' זירא נחלש ולא היה לו כח ללמוד, ולכן החליט לשבת ליד דלת בית הכנסת, וכל פעם שתלמיד חכם יעבור שם, הוא יעמוד בפניו, וכך ירוויח שכר על זה שהוא נעמד כל פעם, אם כן יש לנו ראייה שאף שהוא לא חייב לעמוד, הוא הלך במיוחד למקום כזה כדי שיוכל משם לעמוד ולהרוויח את המצווה.

ש. אני שומעת שאחי המבוגר או אחותי הגדולה מדברים לאבא שלי בחוצפה, האם עלי להיות בשקט או לעשות משהו?

• **ת.** זו שאלה קשה מאוד, ובפרט כשהאח או האחות כבר נשואים, ואפשר לגרום מחלוקת גדולה, ואני לא יודע בדיוק באיזה משפחה מדובר ומה תהיה תגובתם, אבל זה בטוח שצריך למצוא דרך עם חכמה גדולה כדי להגיד להם שלא מדברים כך, כי אבא ואמא הם הדברים

להם יכול להיות שבמקרה זה ספציפי היו פרטים נוספים שהדיין שמע ולכן פסק כן.

ש. האם חייבים לציית לאחות הגדולה?

• **ת.** אם ההורים יצאו מהבית והם מינו את האחות הגדולה שהיא תהיה אמא קטנה לילדים כדי שהבית יתפקד כראוי, חייבים לציית לה, כי כך ההורים בבית החליטו, ואם מציינים לה, מציינים להורים, אבל אם ההורים בבית, והאחות הגדולה סתם מחליטה על הקטנה, אני לא חושב שיש מצוה לציית לה, אבל יש מצוה לכבד אותה, ובאופן כללי צריך לכבד כל יהודי ויהודי ולא לפגוע באף אחד, כולם בניו של מקום, ובוודאי שצריך לכבד אח ואחות ולא לבזות אותם.

• תארו לעצמכם שהורים רואים איך שמישהו פוגע בילד שלהם, אותו דבר זה עם כל יהודי, כי כולם בניו של מקום, וכשהקב"ה רואה כמישהו פוגע באחד הילדים זה מאוד כואב להקב"ה, לא משנה איך הילד הנפגע נראה, גם אם הוא קצת מוזר וגם אם הוא לבוש לא מכובד, עדיין אסור לפגוע בו, ויש בזה איסור

שחייב לעמוד בדרך ארץ, וכן יש להיזהר שבעת התפילה לא ישבו כשרגל אחד על גבי הרגל השני, כי התפילה צריכה להיות בכובד ראש ורצינות, לכבד את מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, תתפללו עליכם ועל הדורות שלכם, שיהיו להם ילדים, ילדים בריאים, ההולכים בדרך התורה.

ש. האם מותר כאן בקרית ברסלב לנסוע עם הגיס ברכב בשעות הלילה, לגבי איסור יחוד?

• **ת.** אענה בעז"ה לשאלה באופן כללי, אבל צריך לדעת שיכול להיות שכשישאלו את הדיין באופן פרטי והוא ישמע פרטים נוספים הוא יפסוק אחרת, באופן כללי התשובה היא, שבשעות הלילה כשאין אור ברחובות כמו קרית ברסלב, יש הלכות יחוד ואסור לנסוע עם גבר זר לבד, בוויאמסבורג ובארא פארק מותר לנסוע כי יש אור בחוץ כל הלילה, ורק אם יש חלונות כהים אסור, אבל כאן בקרית ברסלב אסור בכל סוג של רכב, ואם זה גיס זה לא יותר קל רק יותר חמור, כפי שנפסק בשו"ע שעם אנשים שיותר קרובים האיסור חמור יותר, אבל תזכרו שאם ההורים שאלו את הדיין והתיר

בהם, כי שם המקום שלהם, וכל שכן שאין להתעלל עם אנשים ועוד יותר עם בני משפחה, יש אנשים שאוהבים לעשות חסד עם חברים ושוכחים מבני המשפחה.

ש. אני שואלת משהו את אבא שלי והוא עונה לי משהו אחד, וכשאני שואלת את אמא שלי היא עונה לי משהו אחר, מה לעשות?

ת. בדרך כלל אם האבא יודע מה האמא אמרה או הפוך זה מסתדר לבד, למשל כשהאבא אומר ללכת לאיזה מקום, והאמא אומרת שלא ללכת, ואח"כ שואל האבא, למה לא הלכת הרי אמרתי לך ללכת, ועונים כי אמא אמרה לא ללכת, בדרך כלל זה מסתדר והאבא אומר שאם האמא אמרה לא ללכת אז לא הולכים, או שידבר איתה ויגיעו להסכמה, אבל יש ילדים שרוצים לעשות מה שהם רוצים לכן הם כל פעם שואלים את שניהם בשקט, ובוחרים מה שהם רוצים... אבל אם שניהם יודעים משניהם בדרך כלל יודעים אחרי זה מה לעשות.

ש. יש כאן אברך שמחלק בכל יום שישי עצתו אמונה בדלתות, האם

נורא, ואם זה קשה לקיים, צריך לבקש מהקב"ה: רבש"ע עזור לי שלא אתעצבן מאף יהודי, ולא אפגע באף אחד, ושתמיד אכבד את כולם.

• ואגיד לכם עוד יותר, אפילו בגוי אסור לפגוע, ואגיד לכם עוד יותר, גם בעלי חיים אסור לפגוע, לא בציפורים ולא בעכברים, אסור לפגוע בהם סתם ולהתעלל בהם, חז"ל מספרים [בבא מציעא פה]. שרצו לשחוט עגל, ורץ העגל והתחבא תחת מעילו של רבינו הקדוש, אמר רבי לעגל, לך כי לכך נוצרת, ומן השמים הביאו על רבי יסורים שלא ריחם על העגל, ואח"כ היה מעשה שהמנקה שניקתה תחת ביתו של רבינו הקדוש, מצאה שם עכברים ורצתה להוציאם ורבינו הקדוש אמר לה עזבי אותם דכתיב 'ורחמיו על כל מעשיו', ולכן פסקו מן השמים שהיסורים ילכו ממנו, כיון שריחם על בעלי חיים ריחמו עליו מן השמים.

• זה נכון שאין חיוב לדור עם עכברים בבית, ובוודאי צריך לסתום כל החורים ולהוציא את כל העכברים, אבל לא להתעלל בהם, אם יש עכברים ביערות ושדות אין להתעלל

עם אנשים אחרים, האם זה נכון?

• **ת.** תדעו שהם שומרים עליכם, אף אחד לא נהיה יותר חברמן כשמדבר עם מישהו זר, ואף אחד לא נהיה מיושן אם הוא לא מדבר עם איש זר, היו דברים מפחידים מאוד שהגיעו על ידי שיחות עם אנשים זרים.

ש. מה עושים כשאיש זר מסתכל עלי ונראה לי שעוקב אחרי?

• **ת.** יכול להיות שזה נכון ויכול להיות שזה דמיון, אבל גם אם זה נכון הכי נכון זה להתעלם, באנגלית יש משפט *Ignorance is the best medicine*, להתעלם זו התרופה הטובה ביותר, לא לעשות עסק מזה ולא להסתכל אחורה, כי מי שיהיה עסוק בזה רק יתעצבן למה פלוני מסתכל עלי, רבינו מדבר מזה בליקוטי מוהר"ן [חלק א' סימן רל"ג] שלא יסתכל לאחוריו וכך המחשבות לא יטרידו אותן, וזה הדרך להיפטר מכל מיני מחשבות טורדניות, לא לחשוב כל הזמן האם יש עדיין את המחשבה הזאת...

ש. האם זה סכנה לעבור מעל תינוק, ואם כבר עברו האם צריך

מותר לי לקחת את זה ביד?

• **ת.** אם לא מסתכלים עליו אין חובה שיניח על הכסא, אבל זה מנהג טוב וחשוב לא לקחת בידיים מאיש זר, אני לא אומר שחייבים לנהוג כך אבל זה מנהג טוב מאוד, אבל אם על ידי שנותנים ביד מכוונים להסתכל עליו חייבים לומר עליו שיניח על הכסא.

ש. האם מותר להעביר לגיס משהו לתוך היד?

• **ת.** כפי שאמרתי לעיל גיס יותר חמור מכל איש זר ולא יותר קל, ואם יש מנהג טוב לא לתת ליד לאיש זר, כל שכן שראוי ונכון להוסיף גדר זה אצל גיס ולא לתת לתוך היד, וכשמדברים עם גיס יש לדבר דברים מאוד טכני, כמו שמישהו שואל בחנות איפה האטריות ועונים שזה נמצא שם ושם, אותו דבר בבית כשהגיס שואל איפה נמצא משהו עונים לו שזה שם ושם, אין לנהל שיחות אישיות ולבביות עם גיס חס ושלום, אני כבר שמעתי הרבה סיפורים ומכשולות שיצאו על ידי דברים אלו.

ש. ההורים אומרים לי לא לדבר

לחזור?

לעשות את כל הדברים שצריך ליטול עליהם את הידיים, נוטלים את הידיים פעם אחת על הכל.

• **ת.** אכן זה סכנה, ואסור לעבור על גבי תינוק, אבל אם כבר עברו לא חוזרים בחזרה.

ש. האם מותר לשמוע מוזיקה בימי הספירה אחרי ל"ג בעומר?

ש. אני מקבלת על עצמי קבלות טובות ואני נכשלת בזה, קיבלתי על עצמי משהו ליום ההולדת ונפלתי, מה עלי לעשות?

• **ת.** לאחינו בני עדות המזרח מותר, ולנו אסור עד שלושת ימי הגבלה.

• **ת.** מתחילים מעכשיו, ממשיכים מעכשיו עם הקבלה הטובה.

ש. האם מותר להניח שעון מעורר שהוא גם שר שיר מוזיקה בימי הספירה?

ש. שמעתי בשיעור שאף אחרי שיצאו מהשירותים בבוקר עדיין לא חייבים מיד ליטול ידיים אלא אפשר קודם לצחצח שיניים וכדומה, עד מתי מותר להמשיך כך בלי ליטול ידיים?

• **ת.** אם יתעוררו רק על ידי שיר זה, מותר, אבל אם אפשר לשים רינגטון אחר וזה גם יעזור להתעורר, עדיף לשים משהו אחר.

• **ת.** כל עוד שעסוקים לעשות דברים שיצטרכו גם על זה ליטול ידיים, אפשר להמשיך לעשות, כמו נטילת ציפורניים, או סידור שיער, לא אומרים לאדם שיטול ידיים מהשירותים ואחרי זה שוב לציפורניים וכו', לכן אומרים שיטול ידיים פעם אחת על הכל, אבל אחרי שסיים

ש. האם דוד המלך תיקן את התיקון הכללי?

• **ת.** דוד המלך תיקן את כל ספר התהלים, ורבינו בחר באלו עשרת המזמורים לתיקון הכללי, ואשרי האדם שאומר אותם בכל יום ויום.

